

Pokralinske vijesti.

Zemaljska upravna komisija se je nastanila u Poreču i tamo djeluje. Mjesni njemački list „Polaer Tagblatt“ imao je pred nekojiko dana iz članaka (u podlistiku) da se u buduće moraju usredotočiti odjve u Puli sve glavne oblasti Istri, kao okružni sud, trgovacka komora, zemaljski odbor i t. d. Mi se slazemo s njemačkim listom u načelu; ali kao prvi korak na tom putu moralo bi se dogoditi gledje zemaljske uprave ono, što će se dogoditi gledje okružnoga судa i trgovacke komore, koji su međutim de facto maknuti iz Rovinja. Također zemaljska upravna komisija sa svim uređima i zavodima morala bi se medutim premjestiti iz Poreča, gdje je radi nezgodnog položaja i loših komunikacija kako priječena u poslovanju, osobito u općenju sa strankama i mestima Širem Istru, a da i ne spominjemo nesretni porečki ambijent, koji je i u prošlosti mnogo toga skrivio u istarskim političkim negozadama. Ako su namjensito i zemaljski sud i trgovacko-pomorski sud iz Trsia našli mjesto u Vosloškom-Opatiji, ako su rovinjske oblasti savile svoje grijedze u Pazinu, i to na opću zadovoljstvo, neće biti teško smjestiti tu i tamo također zemaljsku upravu.

Poznata je historija glede prenosa okružnog suda iz Rovinja u Pulu: vlasti da traže potrebnu izjavu od god. 1893., ali talijanska većina nije htjela da se ta izjava dade. I okružni je sud ostao u Rovinju.

Sad je najamost sabora i zemaljskog izbora upravna komisija, koja može dati onu izjavu i prenos se dačda odmah provesti. Naravski, vlasti će biti najbolje poznati, koji bi kotarski sudovi imali docid pod Pulu, a koji ostati u sklopu starog okružnog sudišta u Pazinu. Pula, Rovinj, Vodnjan, Lošinj, Cres, Krk — to spada naravski k Puli, dokliči Pazin, Labin, Bužet, Motovun i Poreč imaju svoje prirodno središte u Pazinu. Što je ostalo sudbenih kotara u Istri ti spadaju — Kopar, Piran, Podgora, Vosloško — ili bi moral biti podvrženi — Buje — zemaljskom sudištu u Trstu, ako se možda nebi inače odločilo gledje Vosloško zajedno sa Podgradom i eventualno Labinom i Krkom.

Jedno mora obavljati: da se reorganizacija provede čim prije, a da nas mitno doba ne nadje opet pri starom tvenju.

Zemaljska upravna komisija morala bi čim prije imenovati zakoniti broj izaslanika za kotarska školska vijeća i za kotarske cestovne izbore. Pokojni zemaljski odbor nije znao nikad pravedno postupati na tom polju: imenovan je uvek samo talijanski načelnik strančare Čak i u najlošči hrvatskim kotarima. I zato je zapinjao prečesto rad fil korporacija.

Sad je prilika, da se i to doskoči, da se u svakom kotaru imenuju pripadnici jedne i druge narodnosti prama broju dotičnog pučanstva.

Proti zemaljskom odboru Istru govorio se je i pisalo mnogo i oštro radi njegove nerada i nemara za sudbinu istarskog evakuiranog pučanstva. Mi se nadamo, da se to neće moći optovati i profani zemaljskoj upravnoj komisiji, a to više što je na čelu iste čovjek, g. dvorski savjetnik Lasciac, koji je do svog dolaska u Poreč bio u Beču bao upravitelj ureda pomoćnog odbora za bijegunce s juga i nadzornik logora u Wagni kod Leibnitza u to su najbolje znane i potrebe i želje evakuiranih Istrana.

Jedno od najvažnijih pitanja, stono čekaju na svoje rješenje, jest pitanje pokrajinske bolnice u Istri. Odnosaji u Puli onemogučili su dajnji opstanak i svakako potrebito raširenje bofinice u našem gradu. A s druge strane očite su potiskeče pri rješavanju tog pitanja, kad se zna, da istra nema samo jednog sredista, već tri takva: Pula, Trst i Rijeka. Ili se kod rješavanja mora imati obzir na tu okolnost, ili se, izlučujući eventualnost Trsta i Rijeke, mora ust-

noviti jedan veći zavod negdje na glavnoj središnjoj točki, kakva bi bila n. pr. Pazin te mješavljeno području u raznim stranama pokrajine (Vosloško, Kopar), a za Pulu prepustiti stvar vojnoj i općinskoj upravi, da je u sporazumu čim zgodnije riješe.

Razne vijesti.

Tko vodi naše operacije na talijanskoj fronti? Stan ratne stampe javlja: U inozemstvu, a naročito Švedskim novinama ponovno se javljuje vijesti, da ofenziva u južnom Tirolu vodi general Mackensen. Srećen ovakvih vijesti sigurno ima svrhu, da priča kaže Talijane ne bi mogla susbiti naša vojska bez njemačke pomoći. Dakle se javlja novi oblik zavarivanja javnoga mišljenja u inozemstvu, kojim bi htjeli Talijane da svoje savezničke prinude, da ih aktivno pomognu. Bez obzira na to, da ofenziva u gornjem Italiju ne može biti uspijena, moramo Talijane upozoriti na to, da se i na južnopravnom bojištu ne nalaze ni njemačke čete ni vojskovjed. Mackensen ima sada kao i prije vrhovno zapovjedništvo na Balkanu. Naše operacije protiv Italije vodi već od početka neprekidno nadvođenje Eugen, a u vrhovnom zapovjedništvu, na koncu čudesnih uspjeha defenzive u prvoj godini rata, početkom slijedeće ofenzive nije nista promjenjeno. Ako Talijani nastoje da lažima dobave pomoćnu vostvu od svojih saveznika, onda bi barem trebali tako lagati, da im se vjeruje, jer je opće pozitivo, kada je napuštena, da je napuštena.

Novi parobrod „Franjo Josip I.“ Dne 3. t. m. bio je u Ostromoru kršten i srušten u vodu novi parobrod Dunavskog parobrodarstva „Franjo Josip I.“ U veči je bio kremlj u Zam-Panjsku, dok je slijedećeg dana na večer stigao u Beograd. Parobrod je dug 78 metara, širok sa točkovima od 17,5 metara, može primiti 2000 (dvije hiljade) osoba, od kojih 300 dolazi na l. i. II. razred. Određen je da saobraća s svojom brzinom sve parobrode na Dunavu, jer je preveze velike mašine — koje leže udoravano i koso — na svojim indirektinim snagama, koje imaju 950 konjskih snaga, daju ovom kolosu u stajšći vodi brzinu od 20 kilometara u jednom satu. Ne treba istaknuti, da je parobrod veoma elegantan i snabđen svim komfortom. Imat će 44 kabine, koje imaju veličinu malih soba sa potpunim posteljama i piščanim stolovima.

Predavanje o Trstu i njegovoj budućnosti. Dne 29. pr. m. predavao je u Grači grof Viktor Attems, dvorski savjetnik i ravnatelj pomorske vlaste u Trstu o gradu Trstu i njegovoj budućnosti. Predavanje bilo je vrlo dobro posjeđeno, prihod uvek korist je stajščara aprobacijskog fondova i za sirote palja stajščari vojnika.

Izmjenodjene pod potpisivanja ratnog zajma. Prigodom potpisivanja četvrtog ratnog zajma pozvao je kapetan 86. pješačke pučkovnije povjerenjem mi momčad, da se prijevai onaj, koji bi htio potpisati koliko ratnog zajma. Medju drugim istupio je i pješki vojnik, pripadnik infantarističkog bataljona, koji je na kapeštanov upit, koliko će potpisati ratnog zajma, odgovorio, da potpisuje jedan i pol milijuna kruna. Kod ove izjave ostali su svi izmenodjene, a pojavio se sam kapetan, koji je ispitivanjem saznao, da je napomenuti vojnički bivši svijogvojnik Josip Lörner, koji je tečajem sadanjeg rata zaslužio prodajom svinja upravo ogromnog svota.

Zašto konac izdaje trščanina. Preko Švicarske prispejala je u Trst vijest, da je u Italiji izveo samoubojstvo dobro poznati Carlo Banelli iz Trsta. Uzrok je bijeda i razočaranost nad talijanskim neuspjesima. Carlo Banelli bio je u Trstu svjetski i odusevleni pristažni talijanske stranke. Kakav obrazao je čast gradskoga zastupnika Bio je silno bogat. U Trstu je posjedovao svu sliku, a u okolini nekoliko velikih posjeda. Tuk pre ratom počeo je sabirati mladiće i siljao je trščke granice u talijanske Garibaldice žete. Tako je otpremio preko sto i petdeset mladića. Kad su svi bili preko granice, a sve na njegov vlastiti trošak, pošao je i na

muštuluku. Eno, kad je okrajski depo baš u Zrmanji pa odnjelo 13 kabanica, ne znam već koliko čizama, praha i drugom, te je vratio kraljene stvari van Lazo? Čim sam dočuo za glavnoga krivca, poručim po nj i zapovjedim mu, da do sjutra sve osvane opet pred depovom, što je pokrađeno; jer da će im druklje suditi moj „avtor“. I vjere mi poslušati.

A kad ono Turkovlasi odagnali Gjurdži Vještici od Pribudića petrovo goveda, bre moradoše ih vratiti na moju zapovijed. Al neko stoji, ne ču da se tobož uzinom i hvalinu. Nu je, da ne ču to ne reći, da se po koju puni nije prenavigio i koji mojih ljudi, da ga nije prevarilo vino, pa je mrsko strela putnika. Al mu je prisjelo, ako sam doznao, da je ogriješio dušu o svojoj krv. Kadsto bi ipak — sta či tajti — pritulisa potreba, pa se bao moralno poseći za tuidim i ma nemilos.

— Je li imao dobrih puskara uza se?

— Jesam je tekovih. Ma na svijet još za malema privikne pušci, pa čobanom golopera zna ne promašiti, kad ista bolje primjeri. I danas četa priliku kruha orao jare. Orao se vine visoko u zraku i ona za pušku, pa ga struši i dobavi, baš zrnom, gospodine. E, nadje li se takov gadjadio kašnje u čet, vrijeđi, vjere mi, u ruži mnogo.

— Jesu li se tvoji ljudi navijek junaka u zgodni ponijeli?

— Kako ne bi, kad drug drugu zada vjeru?

— A bili se koji kadgov poplašio?

— Bože moj, iz svakoga lopti krv, a naj-

plašivog je zvijere čok, kad se uplasti, kažu

njima. Doduše je ponio sa sobom novaca, ali mu ga skoro nestalo.

Talijanski časnici, austrijski veleldžajnici. Pred nedavno doveli su u Trident više zarobljenih talijanskih vojnika i nekoliko časnici a. Kad su ih poređali, poveći neki talijanski vojnik spram naših časnika i stade prstom kazati na jednog zarobljenog talijanskog časnika. Bilo je jasno da se radi o austrijskom deserteru. I u istini nesretnik je sam izkazao, da je odvjetnik iz južnog Tirola, i da je odmah u počeku rata odmogao preko granice. U isti čas postupalo se je proti njemu po prijevodu, koj se učinio na jednom mjestu talijanskog časnika.

Što je, te je isključeno, da je time započeo bugarski veleldžajnici, koji se sklonio u Milan,

da zahtjeva od talijanske vlade nek poduzme srodnine korake, da se spreći strujanje veleldžajnika, koji je u zadnjim bojevima došao do ruke naših četa.

Bugarske čete pred Dramom. Prema jednoj vijesti „Corriere della Sera“, pojavile su se prve bugarske čete pred Dramom. Kod napredovanja slijedeće buduće čete, 25.000 Bugara i jedan njemački časnici.

Cini se, te je isključeno, da je time započeo bugarski ofenzivni, dok je vjerojatnije,

da je bugarsko vojno vodstvo poduzeo te korake

u svrhu da predusredu istup ententičke i da

ni tako na vrijeme stvari strategično povoljniji položaj.

Daljnje pobune u Irskoj. Iz Amsterdama javlja,

da je došlo kod Thurlesa do žestokih bojeva između irskih ustaša i engleskih četa. Sinn Feini razorili su na jednom mjestu željeznicu Pringu, Engleske čete, koje su došle da ih raspriještaju, bile su dočekane puščanom vatrom, našto su se bunovnici povukli na obližnje brijege. Engleski su imali više mrtvih i ranjenih. Bojevi traju dalje.

Nesuglasice između Rusije i drugih vlasti entente radi srpskog pitanja. Južno-rusinske vlasti donose vijest, da je došlo između Rusije i drugih vlasti entente da ozbiljnijih nesuglasica razlikosti u mišnjaju radi srpskog pitanja. Rusija tako naime da igra u balkanskom činu, da je učinila slične poteze u srpskom pitanju, a drugi su se učinili u talijanskom činu, da je učinila slične poteze u srpskom pitanju, a drugi su se učinili u francuskom činu, da je učinila slične poteze u srpskom pitanju.

Ruska pobuna u srpskoj vojsci. Početak razlike u nazivu potiče od obilježja, da su se ruski vojnici sasme moderno opremljeni i oboržani francuskim oružjem. Svečanosti pristupavaju je u brojne čete burenih aplausa izrekao govor u slavu srpsko-ruske oružje. Ruske čete otpuštavaju četničkih vojnika, da bi se učinili slični zatočeničkih vojnika.

Upravljanje u Francusku. U francuskom vojnikom taboru kod Mayla predili su Francuzi u velikom svečanost u počast ruskih četa, koje se nalaze u Francusku. Kod svečanosti izlazi su ruski vojnici sasme moderno opremljeni i oboržani francuskim oružjem. Svečanosti pristupavaju je u brojne čete burenih aplausa izrekao govor u slavu srpsko-ruske oružje. Ruske čete otpuštavaju četničkih vojnika, da bi se učinili slični zatočeničkih vojnika.

Amerikanac na putu, da ispitava raspoloženje za mir. Iz Washingtona javlja, da je predsjednik Sjedinjenih država i opstića poslao svojega pouzdaniča Housea na put u Evropu, sa zadatkom, da ispitava raspoloženje zaračenih država za mir. Pukovnik House imao bi počti najveći u Londonu i Pariz, a onda u ostala sedišta zaračenih država.

Glas za žive, krmace. „Šleske novine“ di-

noce slijedeći prikaz o djelovanju glazbe na krmaci, za koji jamče da odgovara istini:

Predsjednik Husum je krmacu, koja je bila za svoj četvrti miladić prava mačuha, pa bi ih neprilazili i htjeli sisati. Neki susjed stao Husuma negovarati neki uzme harmoniku i neka zasvirala po koju veselo koračnici, kad se miladi prilazili i htjeli sisati. Neki susjed stao Husum je slušao savjet susjeda, da je na svoje čudo opazio, da je krmaca za svirke mirno sluhala i pustila milade sisati.

Glasba mora da je krmacu okruglo vrlo ugodno djelovala i ublažila njezino okružno srce, jer je posljive pustila sisati i bez harmonike.

izobilju, a i opskrba je uredna. Pučanstvo je mirno i potpuno samovisno, pa upravo žđa za talijanskim ofenzivom. — Koliko ima u svemu točnu istinu, znati će naravski najbolje sam ministar Salandra. Da li ih izjaviti, da je bio kadar uzdrmati čitavu Italiju. Strani bojevi na visoravni kod Vincenze odlučiti će o sudbini Italije. Italija vjeruje u konačnu pobedu, pa stoga upravlja srećom i nesrećom, a kada je učinila vlasti, da se ne smije popustiti. Pokušaj kaže da talijanski vojnici pređu slabu francusku-rušku oružju. Ruske čete otpuštavaju četničkih vojnika, da bi se učinili slični zatočeničkih vojnika.

Švećanost u potu. Rusima. U francuskom vojnikom taboru kod Mayla predili su Francuzi u velikom svečanost u počast ruskih četa, koje se nalaze u Francusku. Kod svečanosti izlazi su ruski vojnici sasme moderno opremljeni i oboržani francuskim oružjem. Svečanosti pristupavaju je u brojne čete burenih aplausa izrekao govor u slavu srpsko-ruske oružje. Ruske čete otpuštavaju četničkih vojnika, da bi se učinili slični zatočeničkih vojnika.

Amerikanac na putu, da ispitava raspoloženje za mir. Iz Washingtona javlja, da je predsjednik Sjedinjenih država i opstića poslao svojega pouzdaniča Housea na put u Evropu, sa zadatkom, da ispitava raspoloženje zaračenih država za mir. Pukovnik House imao bi počti najveći u Londonu i Pariz, a onda u ostala sedišta zaračenih država.

Glas za žive, krmace. „Šleske novine“ di-

noce slijedeći prikaz o djelovanju glazbe na krmaci, za koji jamče da odgovara istini:

Predsjednik Husum je krmacu, koja je bila za svoj četvrti miladić prava mačuha, pa bi ih neprilazili i htjeli sisati. Neki susjed stao Husum je slušao savjet susjeda, da je bio krmac za žive, krmace.

Glas za žive, krmace.

Kino

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Žrtva noći

Senzacionalna drama u 4 čina.

Početak u 2.30, 3.40, 4.50, 6.00 i 7.40 sati.

Ravnenjeljstvo si pristaje pravo promjeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1.—; II. prostor 40 fl.

Uči se možu kod svake slike.

Podupirajte Družbu!

Kino

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Žrtva noći

Senzacionalna drama u 4 čina.

Početak u 2.30, 3.40, 4.50, 6.00 i 7.40 sati.

Ravnenjeljstvo si pristaje pravo promjeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1.—; II. prostor 40 fl.

Uči se možu kod svake slike.

Podupirajte Družbu!

Kino

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Žrtva noći

Senzacionalna drama u 4 čina.

Početak u 2.30, 3.40, 4.50, 6.00 i 7.40 sati.

Ravnenjeljstvo si pristaje pravo promjeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1.—; II. prostor 40 fl.

Uči se možu kod svake slike.

Podupirajte Družbu!

Kino

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Žrtva noći

Senzacionalna drama u 4 čina.

Početak u 2.30, 3.40, 4.50, 6.00 i 7.40 sati.

Ravnenjeljstvo si pristaje pravo promjeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1.—; II. prostor 40 fl.

Uči se možu kod svake slike.

Podupirajte Družbu!

Kino

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Žrtva noći

Senzacionalna drama u 4 čina.

Početak u 2.30, 3.40, 4.50, 6.00 i 7.40 sati.

Ravnenjeljstvo si pristaje pravo promjeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1.—; II. prostor 40 fl.

Uči se možu kod svake slike.

Podupirajte Družbu!

Kino

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Žrtva noći

Senzacionalna drama u 4 čina.

Početak u 2.30, 3.40, 4.50, 6.00 i 7.40 sati.

Ravnenjeljstvo si pristaje pravo promjeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1.—; II. prostor 40 fl.

Uči se možu kod svake slike.

Podupirajte Družbu!

Kino

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Žrtva noći

Senzacionalna drama u 4 čina.

Početak u 2.30, 3.40, 4.50, 6.00 i 7.40 sati.

Ravnenjeljstvo si pristaje pravo promjeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1.—; II. prostor 40 fl.

Uči se možu kod svake slike.

Podupirajte Družbu!

Kino

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Žrtva noći

Senzacionalna drama u 4 čina.

Početak u 2.30, 3.40, 4.50, 6.00 i 7.40 sati.

Ravnenjeljstvo si pristaje pravo promjeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1.—; II. prostor 40 fl.

Uči se možu kod svake slike.

Podupirajte Družbu!

Kino

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Žrtva noći

Senzacionalna drama u 4 čina.

P